

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ	
Lege pentru modificarea si completarea Legii nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului si a Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea si combaterea violentei in familie	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	<p>Legislatia actuala in domeniul relatiilor de familie si al raporturilor parentale este deficitara in adresarea unor probleme punctuale, des intalnite in practica judiciara din ultimii ani.</p> <p>Noul Cod Civil (Legea nr.287/2009), Legea nr. 272/2004 privind protectia si promovarea drepturilor copilului (in forma modificata a acesteia in anul 2013), precum si Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea si combaterea violentei in familie (incepand de la momentul reglementarii institutiei ordinului de protectie) au modelat in moduri complet noi comportamentul sotilor, concubinilor si parintilor din Romania. Toate reglementarile mentionate s-au realizat in concordanta cu tendintele legislative din majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene, cu prevederile Conventiei Europene a Drepturilor Omului, precum si cu practica constanta a Curtii Europene a Drepturilor Omului, inclusiv in cazul unor hotarari pronuntate de aceasta instanta impotriva Romaniei.</p> <p>Noul Cod Civil a reglementat pentru prima data o impartire juridica a raporturilor parentale in patru instituii juridice distincte: autoritate parinteasca, locuinta minorului, contributie la cheltuielile de crestere si educare ale minorului si modalitatea de pastrare a relatiilor personale dintre minori si parinti. In mod special si in mod complet opus anterioarei reglementari a raporturilor parentale, care prevedea „incredintarea” copiilor catre unul dintre parinti ori de cate ori instantele de judecata dispuneau masuri referitoare la minori, s-a stabilit ca regula in materie este, atat in timpul casatoriei, cat si in afara acesteia, exercitarea in comun a autoritatii parintesti.</p> <p>Legea nr. 272/2004 a detaliat criteriile in baza carora instantele de judecata vor solutiona situatiile in care exista un conflict judiciar cu privire la raporturile parentale, criterii sub-sumate principiului „interesului superior al copilului”.</p>

	<p>Iar Legea nr. 217/2003 a reglementat incepand cu anul 2012 institutia ordinului de protectie – o solutie eficienta de protejare a victimelor violentei in familie.</p> <p>In mod indiscutabil, asadar, incepand cu anul 2011, cadrul legislativ din acest domeniu a suferit transformari fundamentale si, in mare masura, perfect necesare.</p> <p>Astfel cum era de asteptat, repositionarea aproape totala a legislatiei a condus in mod direct la o modificare a felului in care, in conditii de conflict intre sotii, concubini si parinti, relatile dintre acestia si copiii lor minori se desfasoara. Si, cu toate ca efectele reglementarilor au fost, in majoritatea cazurilor, pozitive, se constata in practica judicara o evolutie accelerata a unor fenomene alarmante.</p> <p>Este vorba, in principal, despre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proliferarea fenomenului alienarii parentale; - cresterea numarului de dispute judiciare intre parinti cu privire la exercitarea in comun a autoritatii parintesti, cu privire la modalitatea de pastrare a relatiilor personale intre copii si parintele cu care acestia nu locuiesc in mod constant, precum si cu privire la stabilirea modului in care fiecare dintre ei va contribui la cheltuielile de crestere si educare ale copilului; - cresterea situatiilor de violenta in familie care nu sunt considerate a fi suficient de grave pentru a necesita instituirea unui ordin de protectie. <p>In ceea ce priveste fenomenul alienarii parentale, acesta este recunoscut in prezent in Romania ca o forma de abuz emotional sever asupra copilului, dar nu exista o reglementare normativa a acestuia si, prin urmare, nici a metodelor de prevenire sau combatere.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p><i>a) Fenomenul alienarii parentale</i></p> <p>Alienarea parentala reprezinta procesul prin care unul dintre parinti, in mod intentionat, urmarit sau asumat si apropiat, invocand interesul superior al copilului, genereaza sau accepta si foloseste o situatie in care copilul ajunge sa aiba, fara culpa celuiilalt parinte, o relatie disfunctionala cu acesta.</p> <p>Se considera ca alienarea parentala incalca majoritatea drepturilor recunoscute ale copilului, pentru ca se poate o trauma definitiva si ireparabila, cu consecinta imposibilitatii sale de a se dezvolta normal si de a deveni un adult implinit in societate. Cu alte cuvinte, fenomenul in discutie este cat se poate de sever.</p> <p>In acest context, se impune mai intai definirea legislativa a fenomenului alienarii parentale.</p> <p>Apoi, prezentul proiect urmeaza sa reglementeze faptul ca existenta</p>

fenomenului alienarii parentale poate fi constatata doar de catre instantele de judecata, atat in cadrul unui litigiu existent avand ca obiect masuri minor, cat si in cadrul unui litigiu avand ca obiect strict alienarea parentala. Calitate procesuala activa pentru formularea solicitarii de constatare a fenomenului o vor avea: oricare dintre parintii copilului ori alte persoane care exercita autoritatea parinteasca; precum si Directiile de Asistenta Sociala si Protectia Copilului, cu conditia existentei prealabile a acordului parintelui presupus a fi alienat.

In continuare, se vor reglementa solutiile pe care instanta de judecata le va putea pronunta in vederea stoparii procesului de alienare parentala, precum si solutiile de urmat pentru repararea daunelor psihologice produse copilului. Prin raportare la specificul fenomenului alienarii parentale si a dinamicii parinte alienator-copil-parinte alienat care se naste in urma unei astfel de situatii, cea mai eficienta modalitate de stopare a fenomenului este stabilirea locuintei copilului la domiciliul parintelui alienat, masura combinata cu instituirea de sanctiuni financiare in sarcina parintelui alienator. In ceea ce priveste repararea daunelor psihologice, se va reglementa obligativitatea pentru toate partile implicate la parcurgea sedinte de consiliere psihologica organizate de catre Directiile de Asistenta Sociala si Protectia Copilului, sub sanctiunea de amenzi pe zi de intarziere.

b) Cresterea numarului de dispute judiciare intre parinti cu privire la exercitarea in comun a autoritatii parintesti, cu privire la modalitatea de pastrare a relatiilor personale intre copii si parintele cu care acestia nu locuiesc in mod constant, precum si cu privire la stabilirea modului in care fiecare dintre ei va contribui la cheltuielile de crestere si educare ale copilului

Cu privire la aceste aspecte, se vor reglementa urmatoarele masuri:

- i) Masuri cu impact general, care vor viza orice litigiu in care instanta de judecata dispune masuri cu privire la minori:
  - Se va reglementa faptul ca, ori de cate ori instanta de judecata procedeaza la audierea minorilor, iar acestia nu au implinit varsta de 14 ani, la intrevederea dintre judecator si minor va participa un psiholog din cadrul Directiilor de Asistenta Sociala si Protectia Copilului; in plus, se va reglementa faptul ca instanta va intocmi un proces-verbal al audierii care se depune la dosarul cauzei, faptul ca reprezentantul directiei de asistenta sociala si protectia copilului va intocmi un raport cu privire la constatările realizate care, de asemenea, se depune la dosarul cauzei, iar intreaga audiere va fi inregistrata audio; nu in ultimul rand, se va reglementa faptul ca audierea minorilor va avea loc doar dupa administrarea probelor din dosar, astfel incat instanta de judecata sa cunoasca toate lucrarile dosarului inainte de a discuta cu minorii.

	<ul style="list-style-type: none"> - Se va reglementa faptul ca timpul maxim de solutionare al oricarui dosar de ordonanta presedintiala in cadrul caruia instanta va dispune masuri cu privire la minori va fi de maxim 30 de zile de la data introducerii cererii de chemare in judecata. - Se va reglementa faptul ca orice raport de evaluare psihologica dispus a fi realizat in cauza de catre instanta si care vizeaza minori va fi finalizat in cel mult 30 de zile.
	<p>ii) Masuri care vizeaza modalitatea de exercitare a autoritatii parintesti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In plus fata de prevederea actuala, se va reglementa faptul ca exercitarea exclusiva a autoritatii parintesti poate fi dispusa de catre instanta de judecata si atunci cand se constata orice imposibilitate obiectiva a parintilor de a colabora in ceea ce priveste luarea in comun a deciziilor care il privesc pe minor, precum si atunci cand unul dintre parinti se face responsabil de incalcarea repetata a autoritatii parintesti a celuilalt parinte. <p>iii) Masuri care vizeaza modalitatea de stabilire a legaturilor personale dintre minor si parintele cu care acesta nu locuieste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - In plus fata de prevederea actuala, se va reglementa posibilitatea instantei de judecata de a stabili un program de relatii personale in favoarea parintelui cu care copilul nu locuieste, care sa cuprinda perioade de timp de pana la 7 zile consecutive intr-un interval de 14 zile pentru toate perioadele de peste an in care copilul de varsta scolara nu se afla in vacante prevazute in programa Ministerului Educatiei Nationale, precum si criteriile pe care instanta le va avea in vedere in acest sens. - De asemenea, in plus fata de prevederea actuala, se va reglementa stabilirea in sarcina carui parinte ii revine obligatia de a duce si a aduce copilul la inceputul si, respectiv, sfarsitul perioadelor programului de relatii personale. - Se va modifica prevederea actuala care instituie posibilitatea instantei de judecata de a stabili masuri asiguratorii sub forma unei amenzi impuse persoanei care refuza punerea in aplicare sau respectarea programului de relatii personale, in sensul de a se stabili faptul ca amenda pe zi de intarziere va avea un quantum situat intre 5% si 10%

	<p>din veniturile celui obligat sa o achite.</p> <p>iv) Masuri care vizeaza modalitatea de stabilire a contributiei parintilor la cheltuielilor de crestere si educare ale copilului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se va reglementa faptul ca parintele obligat la executarea in bani a unei pensii de intretinere nu va achita pensia pentru perioadele de timp mai lungi de 7 zile consecutive in care copilul se afla in ingrijirea sa directa ca urmare a aplicarii programului de relatii personale stabilit. <p>c) <i>cresterea situatiilor de violenta in familie care nu sunt considerate a fi suficient de grave pentru a necesita instituirea unui ordin de protectie:</i></p> <p>In primul rand, se va extinde cadrul persoanelor care, in sensul legii, sunt considerate membrii de familie si, deci, pot beneficia de instituirea unui ordin de protectie, urmand a fi incluse in aceasta categorie parintii unui minor, indiferent daca sunt sau au fost casatoriti, ori daca, nefiind niciodata casatoriti, mai convietuiesc sau nu la momentul sesizarii instantei de judecata.</p> <p>In al doi-lea rand, in plus fata de reglementarea actuala, se va reglementa posibilitatea victimei de a solicita prelungirea in aceleasi conditii a unui ordin de protectie anterior emis, chiar si inainte de expirarea termenului acestuia, ori de cate ori cel impotriva caruia s-a dispus masura a incalcat prevederile ordinului respectiv, urmand a fi prezumata absolut intr-o astfel de situatie mentinerea riscurilor pentru victima si, prin urmare, a necesitatii masurii.</p>
--	---

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul
5. Alte informații	Nu este cazul

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Proiectul nu se referă la acest subiect.						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit;						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale,						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificării veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	Nu este cazul					

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Reglementarile vor viza modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, precum și a Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie.
1 ¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	La elaborarea proiectului de lege s-au avut în vedere opiniile de specialitate ale unor avocați cu expertiza în domeniu, respectiv doamna avocat Diana-Iulia Olac și domnul avocat Tudor Becheanu, practicile internaționale în materie, precum și jurisprudența relevantă din România.

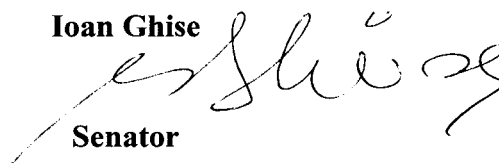
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de proiectul actului normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la	Va avea loc cu ocazia dezbaterii publice ce se va realiza prin afișarea pe site-ul Senatului.

necesitatea elaborării proiectului de act normativ	
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul
Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și a Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie pe care îl supunem spre adoptare Senatului României.

Ioan Ghise

Senator

Nr.	VARIANTA ACTUALĂ	PROPUNERE
-----	------------------	-----------

MODIFICARILE PROPUSE

1	<p>Articolul 2 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>(1) Prezenta lege, orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării și promovării drepturilor copilului, precum și orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului.</p> <p>(2) Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socioafectiv și la viața de familie.</p> <p>(3) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile și obligațiile ce revin părinților copilului, altor reprezentanți legali ai săi, precum și oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.</p> <p>(4) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești.</p> <p>(5) Persoanele prevăzute la alin. (4) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acțiunile și măsurile privitoare la copil și să sprijine îngrijirea, creșterea și formarea, dezvoltarea și educarea acestuia în cadrul familiei.</p> <p>(6) În determinarea interesului superior al</p>	<p>Alin. (6) lit. c) se modifica si va avea urmatorul continut:</p> <p>“c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situațiile de abuz, <i>alienare parentală</i>, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violență asupra copilului, precum și potențialele situații de risc care pot interveni în viitor;”</p>
---	--	--

3	<p>Articolul 4 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016tate și apartenență la o familie;b) opinia În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii;b) familie - părinții și copiii acestora;c) familie extinsă - rudele copilului, până la gradul IV inclusiv;d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii;e) plan individualizat de protecție - documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil;f) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a prestațiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului și a familiei, în vederea prevenirii abuzului, neglijării, exploatării, a oricăror forme de violență asupra copilului, precum și a separării copilului de familia sa;g) reprezentant legal al copilului - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil.</p>	<p>Art. 4 se completează cu următorul conținut:</p> <p><i>“h) alienare parentală - procesul prin care unul dintre părinți, în mod intenționat, urmărit sau asumat și apropiat, invocând interesul superior al copilului, generează sau accepta și folosește o situație în care copilul ajunge să aibă, fără culpa celuilalt părinte, o relație disfuncțională cu acesta.</i></p> <p><i>i) părinte alienator – părintele care se face responsabil de existența unei situații de alienare parentală;</i></p> <p><i>j) părintele alienat – părintele a cărui relație cu copilul este disfuncțională ca urmare a existenței unei situații de alienare parentală.”</i></p>
2	<p>documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestațiilor și a măsurilor de protecție specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia și a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil;f) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor și a prestațiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului și a familiei, în vederea prevenirii abuzului, neglijării, exploatării, a oricăror forme de violență asupra copilului, precum și a separării copilului de familia sa;g) reprezentant legal al copilului - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile și să îndeplinească obligațiile părintești față de copil.</p>	<p>Se introduce art. 2¹ cu următorul conținut:</p> <p><i>“(1) Instanța de judecată poate constata existența unei situații de alienare parentală în cadrul unui litigiu existent care privește luarea unor măsuri privitoare la copil sau în cadrul unui litigiu având acest unic obiect, la solicitarea oricărui dintre părinți sau, cu acordul prealabil al părintelui presupus alienat, a direcției generale de asistență socială și protecția copilului.</i></p> <p><i>(2) Constatarea unei situații de alienare parentală creează prezumția simplă ca exercitarea autorității părintești de către părintele alienator, precum și stabilirea locuinței copilului la domiciliul părintelui alienator nu sunt în interesul superior al copilului.</i></p> <p><i>(3) În situația în care locuința copilului este stabilită la locuința părintelui alienator,</i></p>
4	<p>Articolul 6 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii:</p> <p>a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;</p>	<p>~~Instanța de judecată~~ și ~~asigurarea~~ următorul conținut:</p> <p><i>“(1) Instanța de judecată poate constata existența unei situații de alienare parentală în cadrul unui litigiu existent care privește luarea unor măsuri privitoare la copil sau în cadrul unui litigiu având acest unic obiect, la solicitarea oricărui dintre părinți sau, cu acordul prealabil al părintelui presupus alienat, a direcției generale de asistență socială și protecția copilului.”</i></p>

	<p>b) egalitatea șanselor și nediscriminarea;</p> <p>c) responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești;</p> <p>d) primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului;</p> <p>e) descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate;</p> <p>f) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil;</p> <p>g) respectarea demnității copilului;</p> <p>h) ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate;</p> <p>i) asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție;</p> <p>j) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;</p> <p>k) asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului;</p> <p>l) interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie.</p>	
5	<p>Articolul 17 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>(1) Copilul are dreptul de a menține relații personale și contacte directe cu părinții, rudele, precum și cu alte persoane față de care copilul a dezvoltat legături de atașament.</p> <p>(2) Copilul are dreptul de a-și cunoaște rudele și de a întreține relații personale cu acestea, precum și cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.</p>	<p>Alin. (4) se modifica si va avea urmatorul continut:</p> <p>“(4) În caz de neînțelegere între părinți cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de a avea legături personale cu copilul, instanța va stabili un program în funcție de vârsta copilului, de nevoile de îngrijire și educare ale acestuia, de intensitatea legăturii afective dintre copil și părintele la care nu locuiește, de comportamentul acestuia din urmă, <i>de existența unei situații de alienare parentală</i>, precum și de alte aspecte relevante în fiecare caz în parte.”</p>

	<p>(3) Părinții sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relațiile personale ale acestuia cu bunicii, frații și surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie decât în cazurile în care instanța decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdiei dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului.</p> <p>(4) În caz de neînțelegere între părinți cu privire la modalitățile de exercitare a dreptului de a avea legături personale cu copilul, instanța va stabili un program în funcție de vârsta copilului, de nevoile de îngrijire și educare ale acestuia, de intensitatea legăturii afective dintre copil și părintele la care nu locuiește, de comportamentul acestuia din urmă, precum și de alte aspecte relevante în fiecare caz în parte.</p> <p>(5) Criteriile prevăzute la alin. (4) vor fi avute în vedere și la stabilirea programului de relații personale și cu celelalte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viața de familie.</p>	
6	<p>Articolul 18 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, relațiile personale se pot realiza prin:</p> <p>a) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relații personale cu copilul;</p> <p>b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;</p> <p>c) găzduirea copilului, pe perioadă determinată, de către părintele sau de către altă persoană la care copilul nu locuiește în mod obișnuit, cu sau fără supravegherea modului în care relațiile personale sunt întreținute, în funcție de interesul superior al copilului;</p> <p>d) corespondență ori altă formă de comunicare cu copilul;</p>	<p>Se introduce alin. (3¹) cu urmatorul continut:</p> <p><i>“(3¹) Atunci cand stabileste ca relatiile personale se vor realiza prin metodele prevazute la alin. (1) lit. a), b) si c), instanta de judecata:</i></p> <p><i>a) Dispune ca programul de relatii personale cu privire la un copil inscris la o unitate de invatamant sa se desfasoare pentru o perioada de pana la 7 zile consecutive intr-un interval de 14 zile, in toate perioadele de peste an in care copilul nu se afla in vacantele prevazute in programa Ministerului Educatiei Nationale;</i></p> <p><i>b) Stabileste daca sarcina de a duce si a aduce copilul la inceputul si, respectiv, sfarsitul perioadelor programului de relatii personale ii revine parintelui sau persoanei in favoarea careia se stabileste programul de relatii personale ori parintelui sau persoanei cu care copilul locuieste; atunci cand instanta de judecata constata existenta unei situatii de</i></p>

<p>e) transmiterea de informații copilului cu privire la părintele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menține relații personale cu copilul;</p> <p>f) transmiterea de către persoana la care locuiește copilul a unor informații referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau școlare, către părintele sau către alte persoane care au dreptul de a menține relații personale cu copilul;</p> <p>g) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană față de care copilul a dezvoltat legături de atașament într-un loc neutru în raport cu copilul, cu sau fără supravegherea modului în care relațiile personale sunt întreținute, în funcție de interesul superior al copilului.</p> <p>(2) Transmiterea informațiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) și f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum și a dispozițiilor speciale vizând confidențialitatea și transmiterea informațiilor cu caracter personal.</p> <p>(3) Părintele la care copilul locuiește are obligația de a sprijini menținerea relațiilor personale ale copilului cu celălalt părinte, prevăzute la alin. (1).</p> <p>(4) Pentru restabilirea și menținerea relațiilor personale ale copilului, serviciul public de asistență socială și, după caz, direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului București au obligația de a oferi consiliere, acordată de specialiști atât copilului, cât și părinților săi, la solicitarea acestora.</p> <p>(5) În cazul în care unul dintre părinți împiedică sau afectează în mod negativ legăturile personale ale copilului cu celălalt părinte, prin nerespectarea programului stabilit de instanță sau convenit de părinți, celălalt părinte poate cere serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanelor cu</p>	<p><i>alienare parentala, sarcina revine intotdeauna parintelui alienator.”</i></p>
---	---

atribuții de asistență socială în circumscripția căruia se află locuința copilului, să monitorizeze relațiile personale cu copilul pentru o durată de până la 6 luni.

(6) Monitorizarea permite reprezentanților serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanelor cu atribuții de asistență socială, să asiste la preluarea copilului de către părintele la care nu locuiește în mod statornic, la vizitele efectuate la domiciliul copilului de către părintele care nu locuiește cu acesta, precum și la înapoierea copilului de către părintele care nu locuiește cu acesta. Totodată, monitorizarea permite reprezentanților serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanelor cu atribuții de asistență socială să asiste și în timpul găzduirii copilului de către părintele la care copilul nu locuiește în mod obișnuit, dacă instanța judecătorească a dispus monitorizarea printr-o sentință definitivă. Dispozițiile tezei a II-a se aplică în mod corespunzător și în situația prevăzută la alin. (1) lit. g)

(6¹) Cu ocazia monitorizării, reprezentanții serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoanele cu atribuții de asistență socială pot realiza interviuarea părinților, a copilului, a persoanelor cu care copilul relaționează în situațiile prevăzute la alin. (1) lit. c) și g), precum și a altor persoane a căror interviuare se apreciază a fi utilă în vederea întocmirii raportului de monitorizare.

(7) La finalul perioadei de monitorizare, reprezentantul serviciului public de asistență socială sau, după caz, persoana cu atribuții de asistență socială care a întocmit raportul prevăzut la alin. (6) poate propune prelungirea perioadei de monitorizare cu cel mult 6 luni, poate recomanda consilierea psihologică a unuia dintre părinți sau a ambilor,

8	<p>precum și o serie de măsuri pentru îmbunătățirea relației personale dintre copil și părintele la care nu locuiește.</p> <p>(8) Raportul de monitorizare prevăzut la alin. (6) se înmânează fiecăruia dintre părinți și poate fi folosit ca probă în instanță.</p>	<p>Se introduce art. 21¹ cu urmatorul continut:</p> <p><i>„Atunci cand instanta de judecata stabileste obligarea parintelui cu care copilul nu locuieste la plata unei pensii lunare de intretinere in favoarea copilului, executabila in bani, pensia nu va fi datorata pentru perioadele de timp mai lungi de 7 zile consecutive in care</i></p>
7	<p>Articolul 20 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p>	<p>~~Articolul 16 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016:~~ <i>nu locuieste ca urmare a aplicarii programului de relatii personale stabilit.”</i> “(1) În vederea <i>respectarii dispozitiilor</i></p>
9	<p>Articolul 36 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>turi de care s-a bucurat de viața de familie,</p> <p>(1) Ambii părinți sunt responsabili pentru creșterea copiilor lor. a sa la terminarea perioadei de găzduire, precum și pentru a</p> <p>(2) Exercițarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului și să asigure bunăstarea materială și spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menținerea relațiilor personale cu el, prin asigurarea creșterii, educării și întreținerii sale, precum și prin reprezentarea sa legală și administrarea patrimoniului său. g)</p> <p>(3) În situația în care ambii părinți exercită autoritatea părintească, dar nu locuiesc împreună, deciziile importante, precum cele referitoare la alegerea felului învățaturii sau pregătirii profesionale, tratamente medicale complexe sau intervenții chirurgicale, reședința copilului sau administrarea bunurilor, se iau numai cu acordul ambilor părinți. ilul, în vederea menținerii relațiilor personale</p> <p>(4) În situația în care, din orice motiv, un părinte nu își exprimă voința pentru luarea deciziilor prevăzute la alin. (3), acestea se iau de către părintele cu care copilul locuiește, cu excepția situației în care acest lucru contravine interesului superior al copilului. tă relații personale a notificat depunerea acestora, pe durata</p> <p>(5) Ambii părinți, indiferent dacă exercită</p>	<p>~~Articolul 17 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016:~~ <i>menținerii relațiilor personale ale copilului cu părinții săi sau cu alte persoane</i> “(1) Se consideră motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte <i>incalcarea repetata a autoritatii parintesti a celuilalt parinte</i>, alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, <i>existenta unei situatii de alienare parentala</i>, condamnările pentru infracțiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, <i>oricare alta imposibilitate obiectiva a parintilor de a colabora pentru luarea in comun a deciziilor privitoare la copil</i>, precum și orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorității părintești.”</p> <p>“a) amenda pe ziua de intarziere impusa persoanei care refuza punerea in aplicare sau respectarea <i>dispozitiilor privitoare la stabilirea locuintei copilului sau a programului de mentinere a relatiilor personale ale copilului; amenda se poate stabili intre 5% si 10% din venitul net lunar al celui obligat la plata acesteia; in cazul in care instanta de judecata constata existenta unei situatii de alienare parentala, stabilirea masurii asiguratorii a amenzii este obligatorie, iar limitele minime si maxime ale amenzii se dubleaza;</i>”</p>

	<p>sau nu autoritatea părintească, au dreptul de a solicita și de a primi informații despre copil din partea unităților școlare, unităților sanitare sau a oricăror altor instituții ce intră în contact cu copilul.</p> <p>(6) Un părinte nu poate renunța la autoritatea părintească, dar se poate înțelege cu celălalt părinte cu privire la modalitatea de exercitare a autorității părintești, în condițiile art. 506 din Codul civil.</p> <p>(7) Se consideră motive întemeiate pentru ca instanța să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte alcoolismul, boala psihică, dependența de droguri a celuilalt părinte, violența față de copil sau față de celălalt părinte, condamnările pentru infracțiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracțiuni cu privire la viața sexuală, infracțiuni de violență, precum și orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorității părintești.</p> <p>(8) În cazul existenței unor neînțelegeri între părinți cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești, instanța judecătorească, după ascultarea ambilor părinți, hotărăște potrivit interesului superior al copilului.</p>	
10	<p>Articolul 43 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului actualizată și republicată la data de 12.08.2016</p> <p>Instanța judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunțe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:</p> <p>a) persoana care exercită drepturile și îndeplinește obligațiile părintești în situația în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinților săi;</p> <p>b) modalitățile în care se exercită drepturile și se îndeplinesc obligațiile</p>	<p>Se introduce lit. e) cu urmatorul conținut:</p> <p><i>“e) constatarea existenței unei situații de alienare parentală;”</i></p>

	părintești; c) decăderea totală sau parțială din exercițiul drepturilor părintești; d) redarea exercițiului drepturilor părintești.	
11		<p>Se introduce art. (43¹) cu următorul conținut:</p> <p><i>“(1) Ori de câte ori instanța de judecată procedează la audierea unui copil, iar acesta nu a implinit vârsta de 14 ani, la audiere va participa un psiholog din cadrul direcției de asistență socială și protecția copilului;</i></p> <p><i>(2) Prevederile art. 231 ale Legii 134/2010 – Codul de Procedura Civilă, cu modificările și completările ulterioare, se aplică prin asemanare sedintei de audiere a copilului;</i></p> <p><i>(3) Dacă audierea s-a desfășurat cu participarea unui psiholog din cadrul direcției de asistență socială și protecția copilului, acesta redactează un raport care se depune la dosarul cauzei.</i></p> <p><i>(4) Audierea minorilor se va realiza doar după administrarea probelor din dosar, ca ultima etapă a cercetării procesului.”</i></p>
12		<p>Se introduce art. (43²) cu următorul conținut:</p> <p><i>“(1) Atunci când instanța de judecată este investită cu o cerere de ordonanță presedintială în care urmează a fi dispuse măsuri cu privire la copil, altele decât cele prevăzute la art. 133, termenul maxim de soluționare al cauzei este de 30 de zile de la data introducerii cererii de chemare în judecată.</i></p> <p><i>(2) Citarea părților se face potrivit regulilor privind citarea în cauze urgente.”</i></p>
13		<p>Se introduce art. (43³) cu următorul conținut:</p> <p><i>“Atunci când instanța de judecată dispune efectuarea unui raport de evaluare psihologică în cauzele în care urmează să fie dispuse măsuri cu privire la copil, altele decât cele</i></p>

		<i>prevazute la art. 133, termenul maxim de finalizare si depunere la dosarul cauzei este de 30 de zile.”</i>
14	<p>Articolul 5 din Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie actualizată și republicată la data de 02.01.2016</p> <p>În sensul prezentei legi, prin membru de familie se înțelege:</p> <p>a) ascendenții și descendenții, frații și surorile, copiii acestora, precum și persoanele devenite prin adopție, potrivit legii, astfel de rude;</p> <p>b) soțul/soția și/sau fostul soț/fosta soție;</p> <p>c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc;</p> <p>d) tutorele sau altă persoană care exercită în fapt ori în drept drepturile față de persoana copilului;</p> <p>e) reprezentantul legal sau altă persoană care îngrijește persoana cu boală psihică, dizabilitate intelectuală ori handicap fizic, cu excepția celor care îndeplinesc aceste atribuții în exercitarea sarcinilor profesionale.</p>	<p>Lit. c) se modifica si va avea urmatorul continut:</p> <p>“c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii, <i>inclusiv parintii aceluiasi copil, daca este minor.</i>”</p>
15	<p>Articolul 33 din Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie actualizată și republicată la data de 02.01.2016</p> <p>La expirarea duratei măsurilor de protecție, persoana protejată poate solicita un nou ordin de protecție, dacă există indicii că, în lipsa măsurilor de protecție, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea i-ar fi puse în pericol.</p>	<p>Art. 33 se modifica si va urmatorul continut:</p> <p><i>“(1) La expirarea duratei masurilor de protectie sau chiar si inainte de implinirea acestui termen, persoana protejata poate solicita prelungirea ordinului de protectie, daca agresorul a incalcat masurile dispuse prin ordinul de protectie.</i></p> <p><i>(2) Daca agresorul nu a incalcat ordinul de protectie, dar exista alte indicii că, în lipsa măsurilor de protecție, viața, integritatea fizică sau psihică ori libertatea i-ar fi puse în pericol, la expirarea duratei măsurilor de protecție, persoana protejată poate solicita un nou ordin de protecție.</i></p> <p><i>(3) Cererea de prelungire a ordinului de protectie si cererea de emitere a unui nou ordin de protectie se, solutioneaza in conformitate cu dispozitiile art. 27-31.”</i></p>